

NDSM LOODS
JAARVERSLAG 2023
STICHTING KINETISCH NOORD

Inhoud

Inleiding	3
------------------	----------

Stichting Kinetisch Noord: Raad van Toezicht, Loodsraad, directeur bestuurder en team

Raad van Toezicht	5
Loodsraad	5
Team SKN	6

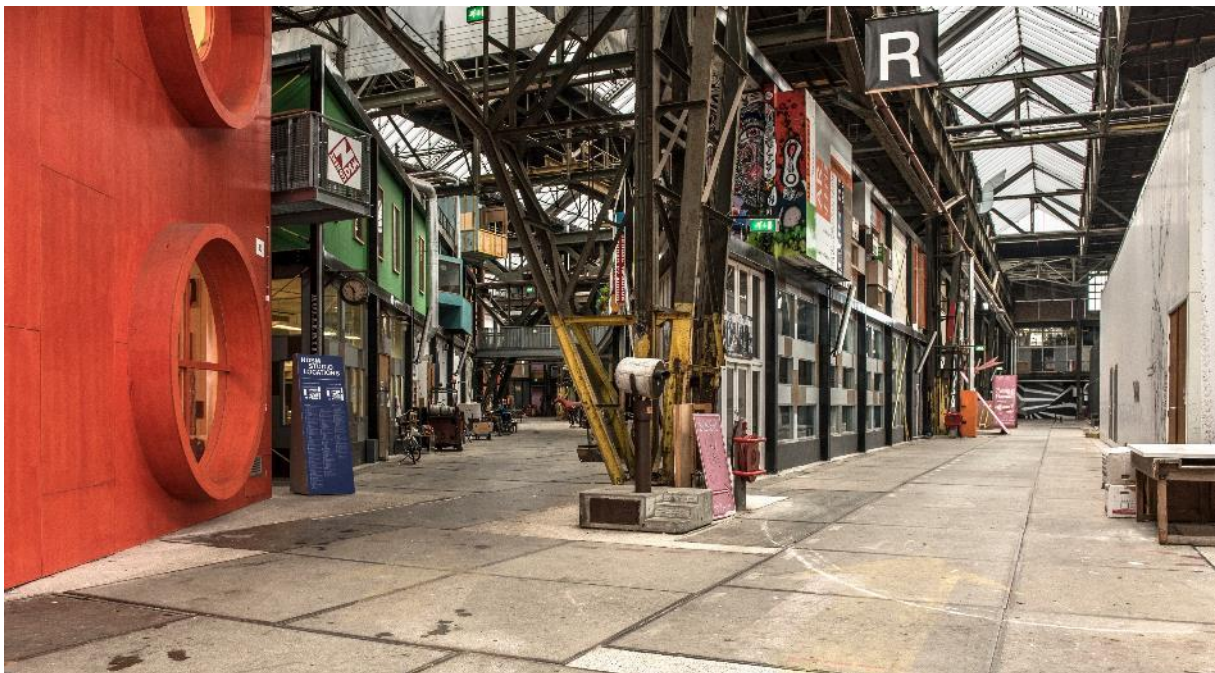
Inhoudelijke rapportage 2023	7
-------------------------------------	----------

1. Algemeen
2. Loodsraad
3. Fuse
4. NDSM OPEN
5. NDSM Theater en NDSM Café
6. Servicekosten 2023
7. Samenwerking met de buitenstichting
8. Brandveiligheid in de NDSM Loods
9. Kavel 27 en Underskate
10. Cultuurtafel Noord
11. Ateliers, CAWA en Ballotage
12. Incidentele programmering

Foto's in dit verslag zijn gemaakt door team SKN, Fuse en Art City, tenzij anders vermeld

De reusachtige NDSM Scheepsbouwloods staat in 2020 bijna honderd jaar majestueus aan het IJ. De loods maakt deel uit van de voormalige NDSM scheepsbouwwerf en is ontegenzeggelijk een 'landmark' binnen dit monumentale industriële complex. De Stichting Kinetisch Noord (SKN) beheert de NDSM Loods.

De Stichting Kinetisch Noord is in 2000 opgericht om de voormalige NDSM Scheepsbouwloods te her-ontwikkelen tot een centrum voor kunst, cultuur en ambachten; onder andere door het realiseren van een culturele vrijplaats. Daarnaast heeft SKN tot doel de loods te laten fungeren als evenementenlocatie voor publieksgerichte activiteiten, waaronder: presentaties, workshops, (dans)evenementen, tentoonstellingen, beurzen enz.

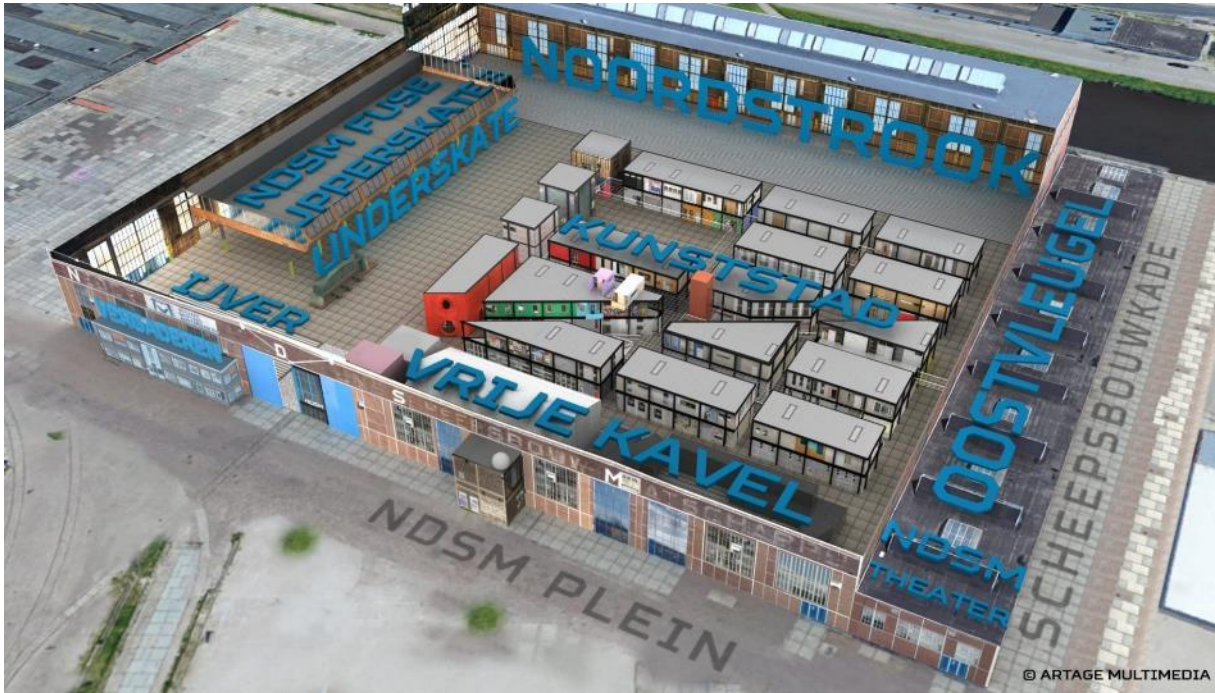
Amsterdam Noord schrijft in 1999 een prijsvraag uit voor een culturele (her-)bestemming van de NDSM. Het plan van werkgroep Kinetisch Noord, ingediend door Eva de Klerk en anderen, wint. Dan beginnen jaren van overleg, plannen en ontwerpen. Onder het dak en de gevels van de monumentale loods worden nieuwbouwcasco's gerealiseerd waarbinnen de gebruikers hun eigen atelier bouwen. In 2007 wordt het opgeleverd. De "kunststad" is een feit en groeit uit tot de kleurrijke verzameling van studio's en werkplekken aan de straten en pleinen zoals die vandaag de dag te bewonderen is.

De kunststad, een culturele broedplaats met ca. 80 ateliers, vierde in 2017 dus haar tienjarig bestaan. De broedplaats beslaat momenteel grofweg een derde van de immense oppervlakte van de loods. Meer dan 250 kunstenaars en ambachtslieden hebben of delen hier een studio.

De andere ruimtes in de loods worden verhuurd voor filmopnames, fotoshoots, dans-, muziek en theatervoorstellingen, exposities, veilingen, bedrijfs- en dancefeesten, markten, congressen en zo verder.

Tevens heeft SKN de horecalocatie IJver ontwikkeld. Ook heeft de stichting het NDSM Theater gerenoveerd en geschikt gemaakt voor een culturele podiumprogrammering. In 2020 werd ook het NDSM Café hier gevestigd. De stichting heeft een culturele doelstelling en participeert in verschillende (kunst)projecten op de NDSM-werf en aan het IJ.

SKN hanteert de Governance Code Cultuur, een instrument voor goed bestuur in de cultuursector.

Visualisatie van een 3D plattegrond van de NDSM Loods (2018) © Artage | Andrew Eddy

Stichting Kinetisch Noord: Raad van Toezicht, Loodsraad, directeur bestuurder en team

Raad van Toezicht SKN

De Raad van Toezicht van SKN bestond in 2023 uit de volgende leden:

Pierre Ballings,	voorzitter	(1 ^e termijn tot 27-12-2026)
Sicco Timmerman,	penningmeester	(1 ^e termijn tot 27-12-2026)
Annemieke Stoppelenburg,	algemeen lid	(1 ^e termijn tot 27-12-2026)
Ted Zwietering,	algemeen lid	(afgetreden december 2023)
Lyangelo Vasquez,	algemeen lid	(1 ^e termijn tot 27-12-2026)

De Raad van Toezicht komt vijfmaal per jaar samen voor een vergadering. In de tussentijd is er regelmatig overleg in diverse commissies, of onderling. De Raad van Toezicht leden van Stichting Kinetisch Noord ontvangen een vergoeding van €75,- per maand.

Adriaan Kole, 2^e van rechts, maakte in 2023 geen deel meer uit van het bestuur.

Loodsraad

De Loodsraad van SKN is een nieuwe vorm van zeggenschap die op 17 november 2022 is gestart. De Raad heeft negen zetels verdeeld over drie huurderscategorieën. In 2023 bestond de Loodsraad uit de volgende leden:

Eva Klee	Broedplaats
Marjanne van Helvert	Broedplaats
Casper Oorthuys	Broedplaats
Thierry van Raaij	Broedplaats
Jolanda Lanslots	Publieksgericht en cultureel programmeren
Sarah Payton	Publieksgericht en cultureel programmeren

Reinout Ezinga	Commerciële huurders
Peter Hoogewerf	Commerciële huurders
Jasper Goossen	Commerciële huurders

In de Loodsraad worden de huurders en gebruikers van de NDSM Loods vertegenwoordigd. De werking van de Loodsraad is erop gericht dat alle huurders en gebruikers in een open bestuurlijk beraad worden gerepresenteerd. SKN heeft met de installatie van de Loodsraad tot doel te komen tot een open, gezamenlijke en vruchtbare overlegstructuur waarin alle beleids- en beheers aspecten over de NDSM Loods worden behandeld, en dat tot wederzijds gedragen besluitvorming leidt. De Loodsraad;

- bevordert openheid en onderling overleg tussen de direct bij de NDSM Loods betrokken belanghebbenden;
- staat de directie met advies terzijde;
- ontwikkelt tezamen met de directie een culturele visie en een cultureel vierjarig beleidsplan.

De Loodsraad werkt met verschillende commissies die specifieke (beleids- en beheer)onderwerpen voorbereiden, in 2023 waren dat: *commissie Beheer, commissie Culturele Visie & Identiteit, commissie Financiën en de commissie Energie & Duurzaamheid*. Daarnaast heeft de Loodsraad een *Agendacommissie*. Elk Loodsraadlid zit minimaal in één commissie en elke commissie bevat minimaal één lid van de Loodsraad. Daarnaast hebben ook enkele huurders, medewerkers van het team SKN of externe experts zitting in bepaalde commissies. Loodsraadleden ontvangen een vergoeding van € 75 per maand. De Loodsraad wordt voorgezeten door de directeur-bestuurder, Rob Post, en ondersteund door een secretaris. De rol van secretaris is tot half juli ad interim ingevuld door Patricia Wouda en per half juli door Michelle Vogels. De Loodsraad is in 2023 vijf keer bijeengewees en heeft in oktober 2023 een heisessie gehouden.

Team SKN

Het team van SKN bestond in 2023 uit de volgende medewerkers:

Rob Post, directeur bestuurder, 0,8 FTE	vanaf 01-07-2016
Mariska Middendorff, directie assistent, 0,8 FTE	vanaf 01-10-2021
Elvira Elkerbout, event- en programma coördinator, 0,7 FTE	vanaf 23-06-2021
Arne de Wit, beheerder, 0,8 FTE	vanaf 01-05-2021
Michelle Vogels, secretaris Loodsraad, 0,4 FTE	vanaf 01-07-2023

Foto: Tim Stet

Inhoudelijke rapportage

In dit inhoudelijke deel van het jaarverslag zal aandacht besteed worden aan de ontwikkelingen en resultaten in 2023. Per thema zal een toelichting gegeven worden.

1. Algemeen

Wat de financiën betreft, stond de eerste periode van 2023 in het teken van de huurverhoging en de stijgende energieprijzen. Gelukkig viel de stijging van de energieprijzen mee, maar de bedragen die voor energie betaald moeten worden liggen fors hoger dan in 2022.

De begroting 2023 is meer dan gehaald met een resultaat van 130.000 euro in de plus. Met name te danken aan meevallende incidentele verhuur en het scherp sturen op de kosten. De toevoeging aan de voorziening groot onderhoud was in 2023 30.000 en die zou eigenlijk hoger moeten zijn gezien de te verwachten uitgaven de volgende jaren, voor met name de vervanging van de verwarmings- en koelingsinstallatie. Het positieve resultaat over 2023 hebben we kortom hard nodig de komende jaren.

De binnen-buiten expo, een samenwerking met de buitenstichting, heeft ertoe geleid dat we minder inkomsten hadden wat betreft incidentele verhuur, bijvoorbeeld Fête du Champagne is hierdoor verplaatst naar Kromhouthal.

2. Loodsraad

De eerste twee vergaderingen van de Loodsraad zijn gewijd aan de huurverhoging en de stijgende energieprijzen en bijbehorende bevoorschotting. Uiteindelijk is besloten een huurverhoging van 9,5 % door te voeren i.p.v. de voorgestelde 14,5%, deze verhoging gold voor zowel de commerciële als de niet-commerciële huurders in de loods.

De Loodsraad doet zijn werk vooral in de commissies en daarvan zijn met name de commissie Beheer en de commissie Cultuur en Identiteit regelmatig bijeengekomen. Het onderwerp overlast is geen gemakkelijk onderwerp, vooral omdat blijkt dat er weinig eensgezindheid is over dit onderwerp. De ene groep huurders wil (gechargeerd gezegd) het liefst de gehele dag alle deuren dicht om rustig te kunnen werken en anderen willen de deuren open. Ook m.b.t. graffiti lopen de standpunten nogal uiteen. Hoewel daar een eerste stap is gezet: alle graffiti binnen is verwijderd en ook de blauwe nooddeuren (m.n. de ramen erin) zijn schoongemaakt. De graffiti op de buitenmuren zijn wellicht iets voor een volgende fase.

In de laatste Loodsraadvergadering is afgesproken dat we in 2024 besloten gaan vergaderen. Verder was er een heisessie die vooral goed was voor het 'groepsgevoel', het delen van de ervaringen zorgde voor herkenning en begrip.

3. Fuse

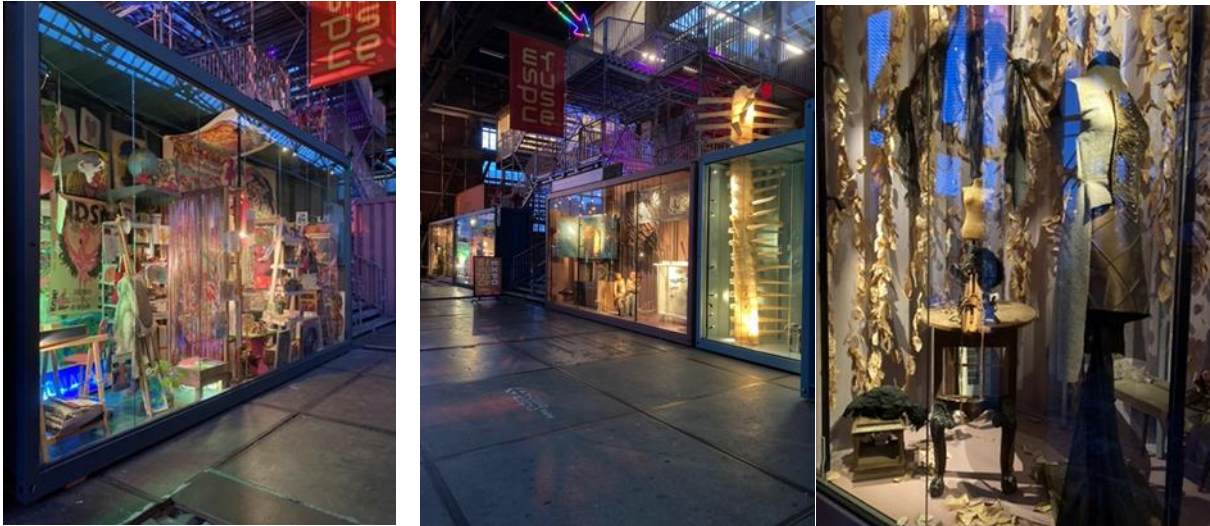
Fuse is een door kunstenaars van de NDSM georganiseerde presentatievloer voor hedendaagse kunst.

In mei 2023 was het vijf jaar geleden dat de eerste expositie georganiseerd door NDSM FUSE openging op het voormalige skatepark in de NDSM loods. Na een hobbelige start en een paar jaren die getekend werd door de pandemie, werden in 2023 een aantal belangrijke stappen genomen in de verdere ontwikkeling van NDSM FUSE en de kwaliteitsverbetering van de exposities.

De kunstenaars van het NDSM-terrein participeerden in een aantal indrukwekkende exposities onder de noemer NDSM XPO'S met thema's als *AI* en *Op de Vlucht*. Verschillende scholen gebruikten deze exposities als studiemateriaal en een aantal bedrijven als inspiratie voor een teambuildingsdag.

In de Wunderkammer, vijf presentatiecontainers op de begane grond, werden de bezoekers verwonderd met de exposities *Behind my Eyes* en de *Weeskinderen uit de werkplaats*.

Naast de NDSM XPO's bracht NDSM FUSE een divers programma waarin onder andere aandacht was voor internationale vrouwendag met de expositie *99+ONE We choose Hope* van de Turkse fotograaf Tufan Svemli. Het vijftig jarige bestaan van Ruigoord werd gevierd met portretten van de paradijsvogels van Ruigoord door Hennie van der Vegt en het model werd geëerd in de expositie *It's about a Model* door het kunstenaarscollectief Cinetone.

In 2023 is de samenwerking met One Minutes, onder leiding van Julia van Mourik, gestart. Een opslagruimte is omgebouwd naar een mini bioscoop waarin bezoekers iedere twee maanden een andere serie kunnen bekijken van zorgvuldig samengestelde filmpjes van over de hele wereld.

Het bezoekersaantal groeit gestaag door naar 250 bezoekers per dag in 2023. Niet alleen toeristen maar ook een steeds grotere groep terugkerend publiek uit eigen land.

Het team van NDSM FUSE, bestaande uit Allard Boterenbrood, Ellen Klijzing, Laura Kemmink, Femke Moedt, Matthijs Blonk en Jolanda Lanslots, blijft zich inzetten om ook in 2024 een mooi en divers programma neer te zetten.

Bezoekersaantal: 46.000 (zes weken per jaar gesloten).

Samenwerkingen met Ambacht in Beeld, Over 't IJ festival en NDSM Herleeft.

Workshops door kunstenaars aan verschillende bedrijven.

Maatschappelijke stages vanuit het Noorderlichtcolleges.

Exposities van kunstopleidingen o.a. Breitneracademie en de HKU.

Internationale exposities: ETCA (european turkish contemporary artists); Tufan Sevimli

(turkse fotograaf), Open Print Exchange, Nomadic canvasses, One Minutes.

4. NDSM OPEN 2023

Op zaterdag 5 oktober 2023 werd de tiende editie van NDSM OPEN gehouden, de jaarlijkse open atelierdag en multidisciplinaire culturele manifestatie van de kunstenaars- en makersgemeenschap van de NDSM LOODS.

In 2013 organiseerde de NDSM-kunstenaars- en makersgemeenschap voor het eerst een open dag onder de naam NDSM OPEN. Toen nam een groep kunstenaars en ondernemers het heft weer in eigen handen na een moeilijke periode, waarin de broedplaats werd bekritiseerd als gesloten en in zichzelf gekeerd. NDSM OPEN zet zich vanaf dag één in om het imago van de broedplaats als gastvrije en inspirerende vrijplaats voor de stad te herstellen en te ontwikkelen. Met succes: NDSM OPEN heeft bijgedragen aan de transformatie van de NDSM Loods, waar de broedplaats is gevestigd, tot een open en uitnodigend gebouw. NDSM OPEN is een begrip geworden, vooral in Amsterdam Noord; een bijzondere dag vol kunst en inspiratie, gratis te bezoeken.

NDSM OPEN is een laagdrempelige, gastvrije en gratis dag vol kunst, cultuur, creatief denken en doen, ontmoetingen en inspiratie. NDSM OPEN nodigt het publiek uit om zich te verdiepen in de veelheid aan werelden, opvattingen, artistieke uitingen en technieken. Wij verleiden, verrassen en inspireren bezoekers door hen in contact te brengen met de makers en hun werk. De interactie met de bijzondere omgeving van de monumentale scheepsbouwoverhoed, de bredere werf en de geschiedenis van het scheepsbouwtijdperk spelen bij NDSM OPEN een belangrijke rol en maken dat NDSM OPEN altijd meer is dan een traditionele open atelierroute.

De open ateliers en werkplaatsen vormen het hart van NDSM OPEN. Elk atelier of werkplek is uniek; verborgen parels met beeldende kunst, houtwerk, vormgeving, dans, theater, bijna vergeten ambachten, grafische vormgeving, architectuur, creativiteit en innovatie. De ene kunstenaar opent alleen zijn deuren, terwijl een andere kunstenaar of maker iets speciaals organiseert op deze dag. Daarnaast organiseren wij activiteiten voor alle leeftijden, zoals rondleidingen, theatervoorstellingen, performances, muziek, installaties, voorstellingen en workshops. Meer dan 50 ateliers in de Kunststad (NDSM Loods) openen in 2023 hun deuren.

Highlights uit het programma:

ECHT – deze beeldende, humoristische en woordloze voorstelling gaat over het artiestenstel De Magnifico's. Zij spelen een variétéschouw vol zang, dans en goocheltrucs. Zodra de show van De Magnifico's op stoom is, blijkt het huwelijk toch wat minder glamoureuze te zijn. *ECHT* werd drie keer gespeeld middenin de centrale hal van de loods, waar het telkens een groot publiek trok dat zichtbaar genoot van de voorstelling.

Salon-expositie APPRECIATION bij Neil Fortune – speciaal voor NDSM OPEN organiseerde beeldend kunstenaar Neil Fortune een tweedaagse salonexpositie 'Appreciation' met werk van maar liefst twintig kunstenaars: Yair Callender, Raul Balai, Walter Bosman, Tja Ling Hu, Erik Mattijssen, Susan Kooi, Kenneth Aidoo, Natasja Kensmil, Remy Jungerman, Antonio José Guzman, Iva Jankovic, Maikel Deekman, Rosa Smits, Esperanza de Vries, Ton Zwerver, Rienke Enghardt, Moritz Ebinger, Valerie van Leersum en Urs Mooren.

Hacked Orchestra – bij het collectief Hackers & Designers konden bezoekers de hele dag binnenlopen om geluidsmachientjes te maken. Alle leeftijden waren welkom en kwamen ontdekken welke vreemde geluiden er verstopt zitten in alledaagse dingen om ons heen. In de middag hielden bezoekers een parade met hun geluiden door de hal.

Gastkunstenaars op het binnenplein - GAP met 'Alienation: The Nexus of Authenticity and Imagination'. Curatoren Maud Oonk (The Orchid & the Wasp) en Sérgio Orfeor brachten drie jonge kunstenaars uit Noord samen voor dit interactieve programma in FC de Kantine (container) en op het binnenplein van de Kunststad. Een expositie door UNI _ INU geleid door Orfeo, met Kiara Almeida Duarte, Lamiae El Hajjaji en Steve Biko. Zij tonen een drieluik dat inspeelt op de groeiende behoefte om jezelf te kunnen zijn, de authentieke ik, wat ook vervreemding tussen mensen kan veroorzaken. In het drieluik gaan de kunstenaars op zoek naar connecties binnen eigenheid en een ideale wereld die nu nog in de fantasie bestaat.

Verder bleven favorieten *Circus Kristal* met ouderwetse speelpret en het grafische ambacht bij GWA - *De Grafische Werkplaats Amsterdam* ook in 2023 onverminderd populair bij bezoekers.

Grafisch talent

De poster, flyer en het webdesign worden elk jaar verzorgd door een andere ontwerper uit de gemeenschap. In 2023 was dat Ivano Salonia, VR-kunstenaar in studio The Sphere.

Herdruk kunstenaarskrant

Om het jaar wordt er in aanloop naar NDSM OPEN een nieuwe kunstenaarskrant uitgebracht. Deze krant is een belangrijk middel om ons verhaal in woord en beeld te vertellen. Elke editie wordt door een andere ontwerper uit de Kunststad vormgegeven. In 2022-2023 was dat *Daniel Gravenmaker/Maar Echt!* De krant NDSM OPEN bevat fraaie pagina vullende posters van nieuw werk van makers uit de Loods, evenals prikkelende artikelen. De krant is erg populair onder bezoekers en hoe hoog de oplage ook is, de kranten raken meestal binnen twee jaar op. In 2023 was dit echter binnen een jaar, waardoor is gekozen voor een herdruk.

Samenwerkingen en partnerschappen

In 2023 was *NDSM Herleeft* weer te gast in de NDSM Loods in het Welcome Center, en veel bezoekers, jong en oud, bewonderden de scheepsmodellen en verhalen. Het Welcome Center wordt voor NDSM OPEN ingericht met een nieuwe videomonitor die enkel films over het scheepsbouwverleden vertoont, die na de open dag blijft staan en ook van buitenaf zichtbaar is. Bewonersgroep *Red Amsterdam Noord* was ook tijdens NDSM OPEN te gast in de centrale hal, met hun speelse quiz "Ben je een activist?" In 2023 namen de kunstenaars en makers van *Treehouse NDSM* ook weer deel aan NDSM

OPEN. De ateliers in de X-Helling waren nog gesloten vanwege de verbouwing. De programmering van de andere culturele partners op de NDSM (Stichting NDSM, Nieuw Dakota, Beautiful Distress) werd ook uitgelicht op de website en op de plattegrond.

NDSM OPEN wordt georganiseerd door de stichting Art City NDSM en is in 2023 financieel mogelijk gemaakt dankzij steun van Kinetisch Noord en Stadsdeel Noord.

5. NDSM Theater en NDSM Café

2023 zou het jaar moeten worden waarin het NDSM-café van de kant zouden moeten duwen en een echte start moeten maken met de programmering van het NDSM-theater. Beiden zijn ten dele gelukt.

De Gevangenisonologen zijn geweest en we hebben veel andersoortige evenementen gedaan. Vaak met koffietafel of lunch vanuit het NDSM-café en soms ook in combinatie van café en theater. Stichting de Vrolijkheid heeft zijn jaarlijkse meeting bij ons georganiseerd. Vanuit de loods is er *Bobs Vage Feest* geweest, een zondag vol vrolijkheid, buitenissigheid en NDSM. Een excentrieke dag die zeer bij de NDSM-loods past en ook een positieve financiële bijdrage levert.

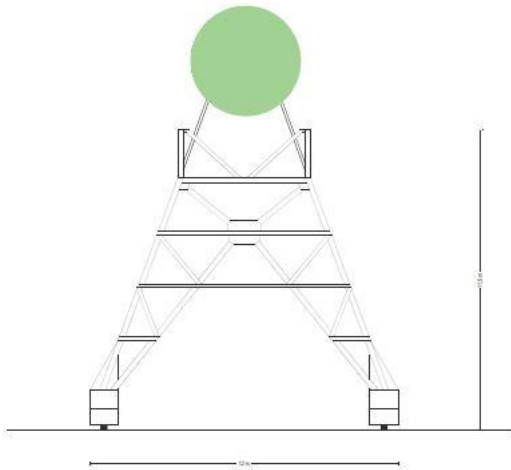
De reguliere openstelling van het café en het terras kent tot nu nog een tegenvallend resultaat. In 2024 zullen er scherpere keuzes gemaakt moeten worden en is de doelstelling om financieel op nul uit te komen.

6. Servicekosten 2022 en 2023

Begin 2023 zijn de servicekosten afrekeningen van 2021 aan de huurders verstuurd. In het najaar zijn de servicekosten afrekeningen van 2022 aan de huurders verstuurd.

7. Samenwerking met de Buitenstichting

Op twee onderwerpen is in 2023 concreet samengewerkt met de Buitenstichting. Met de jaarlijkse NDSM Open Call ondersteunen Stichting NDSM-werf en SKN projecten die ontstaan zijn vanuit de creativiteit van de NDSM-gemeenschap. De jury bestond de afgelopen editie uit externe beoordelaars Louis Pirenne (oud-projectleider Kunst en Cultuur Amsterdam Noord) en Tanja Karreman (oud-directeur Nieuw Dakota, Senior adviseur Rijkscollectie Percentagekunst). Namens Stichting NDSM-werf namen curator Petra Heck en programmamaker Ewa Scheifes zitting in de jury, en Mariska Middendorff vertegenwoordigde SKN. De jury was unaniem positief over de winnende inzending: "De inzending van Catarina Garcia en Jim du Pan, beide kunstenaars met een atelier in de NDSM-Loods, is een site-specifieke installatie die het industriële erfgoed van NDSM gebruikt om een opvallende installatie te creëren. Hun voorstel om een bal op de kraan te plaatsen die langzaam vergroent en verlicht wordt van binnenuit, levert een spannend beeld op, open voor interpretatie."

Technical drawing. Installation in relation to Crane 7.

Het werk is inmiddels feestelijk geopend in april 2024

Ook is er samen met de buitenstichting een binnen-buiten Expo georganiseerd die eind 2023 en begin 2024 op de NDSM Werf heeft plaatsgevonden.

(Un)monumenting: The Future Should Always Be Better Twaalf makers toonden hun werk in de eerste grote tentoonstelling zowel binnen in de scheepsbouwloods als buiten op de voormalige NDSM scheepswerf. (Un)monumenting was een groepstentoonstelling met nieuwe en bestaande monumentale werken van twaalf (inter)nationale kunstenaars. In uiteenlopende media claimen de makers ruimte voor alternatieve 'monumenten' of gaan in op de vraag wat een monument kan zijn en voor wie of wat een monument wordt opgericht.

In (Un)monumenting wilden Stichting NDSM-werf en Stichting Kinetisch Noord het idee van 'een monument' en een monumentale plek als NDSM blijven bevragen. Wat kan een

monumentale plek als deze voor de toekomst betekenen? (Un)monumenting kwam voort uit een programmajijn van Stichting NDSM-werf over de hedendaagse positie van monumenten en specifiek wat dit betekent op een plek als NDSM; een locatie waar monumentaal erfgoed, creativiteit, events en makers samenkomen.

Voor NDSM is de discussie over de rol en betekenis van hedendaagse gedenkplekken van belang. Veel burens zien NDSM als heilige grond: een plek die hun geschiedenis heeft bepaald en dat zal blijven doen door de geschiedenis van de scheepsbouw die hier plaatsvond. Het is vooral de voormalige werf zelf die als monument beschouwd wordt. Nu is het een cultuurwerf, een plek waar kunst, erfgoed en evenementen bij elkaar komen.

De expositie is op 17 december geopend door Touria Meliani, wethouder Kunst & Cultuur van de gemeente Amsterdam.

8. Brandveiligheid in de NDSM Loods

Op het gebied van de brandinfrastructuur is er doorgedaan op het ingeslagen pad. Er is een brandwerend schot aangebracht tussen de oostvleugel en de rest van de loods. De beheerder heeft verschillende huurders bezocht en geadviseerd. Er heerst inmiddels besef dat er aanpassingen gedaan moeten worden aan verschillende studio's en ateliers. Verder heeft de certificerende instantie Normec een eerste controle uitgevoerd op de Brandmeldinstallatie en de RookWarmteAfvoer installatie, daarnaast zijn op

verschillende dagen de individuele ateliers gecontroleerd. Na deze controles is in kaart gebracht wat er nog moet gebeuren om een brandcertificaat te ontvangen. Samen met de nieuwe inspecteur van de gemeente zijn algemene en duidelijke richtlijnen opgesteld die enige flexibiliteit hebben t.o.v. de formele huidige regelgeving.

9. Kavel 27 en Underskate

Wat Kavel 27 betreft, heeft de grafische Werkplaats Amsterdam (GWA) aangegeven een langer huurcontract te willen, om in afwachting van de structurele situatie wat investeringen te doen om de winters warm door te komen.

Nieuw op de kavel is het Hout- en Meubileringscollege. Een nieuwe plek voor HMC'ers en makers uit de stad. Deze plek, feitelijk een satellietlocatie, biedt ruimte aan verschillende activiteiten op het gebied van makerschap, met als doel de zichtbaarheid hiervan in de stad te vergroten en bevorderen. Zo zullen het HMC en HMC Next hier innovatieve vormen van onderwijs verzorgen. Ook zal het activiteiten ontwikkelen samen met én voor makers uit de buurt gericht op het enthousiast maken voor het makerschap. Daarnaast werken ze met samenwerkingspartners aan activiteiten om makers te ondersteunen om meer circulair te gaan werken. Het HMC wil met deze plek de brug slaan tussen het onderwijs, de branche en de maatschappij. De plek, die nu nog in ontwikkeling is, is feestelijk geopend op donderdag 14 december.

Verder is er ook in tijdelijkheid sinds februari een biologische desembakkerij op dezelfde plot: Bakkerij Solinger.

Voor de Underskate wordt onderzocht of een gedeeltelijke bebouwing haalbaar zou kunnen zijn. Daarvoor zijn gesprekken gevoerd met potentiële nieuwe huurders, met name een bioscoop en een initiatief van NDSM-herleeft. Verder wordt er ook gesproken met de huidige huurders, evenementenorganisator Apenkooi en de IJ-hallen en NDSM-producties, over het 'verlies' van deze evenementenplek.

10. Cultuurtafel Noord

De NDSM Loods was in 2023 lid van de Cultuurtafel Noord. De Cultuurtafel bestaat uit organisaties van alle kunstdisciplines die zijn gevestigd in Amsterdam Noord: dans, muziek, film, beeldende kunst, kunstopleidingen, podia, broedplaatsen. Er heerst een open en nieuwsgierige sfeer naar elkaar en iedereen voelt de noodzaak elkaar te leren kennen, van elkaar te leren, op elkaar af te stemmen en gezamenlijk activiteiten te ondernemen.

11. Ateliers, CAWA en Ballotage

We voldoen volledig aan de afspraken die we met Bureau Broedplaatsen gemaakt hebben over de toetsing van kunstenaars en (nieuwe) huurders, de CAWA.

Bij de start van de Broedplaats NDSM Scheepsbouwloods is bepaald dat huurders zelf de werving en selectie uitvoeren. Daarvoor is een Ballotagecommissie in het leven geroepen die bestaat uit afgevaardigden van de huurders uit de broedplaats. De Ballotagecommissie is verantwoordelijk voor het selectiebeleid in samenspraak met Stichting Kinetisch Noord (SKN) en met inachtneming van de CAWA-inkomenstoets. De

Ballotagecommissie toetst kandidaat-huurders op inhoudelijke kwaliteit met inachtneming van de diversiteit in de NDSM Scheepsbouwloods. Het hieruit voortkomend advies wordt in principe overgenomen door SKN.

Er zijn in 2023 geen nieuwe hoofdhuurders in de loods gekomen. Met verdriet hebben wij afscheid moeten nemen van Gusta van Eijk, een van de eerste huurders van een atelier in de loods, zij is gestorven op 10 augustus 2023. Gusta was allround ontwerpster van sieraden, strandstoelen, tassen en stoffen. Zij had een voorkeur voor natuurlijke materialen: minerale stenen, leer en hout, edelmetaal, wol, zijde, katoen, — en voor gebruikt materiaal.

12. Incidentele verhuur

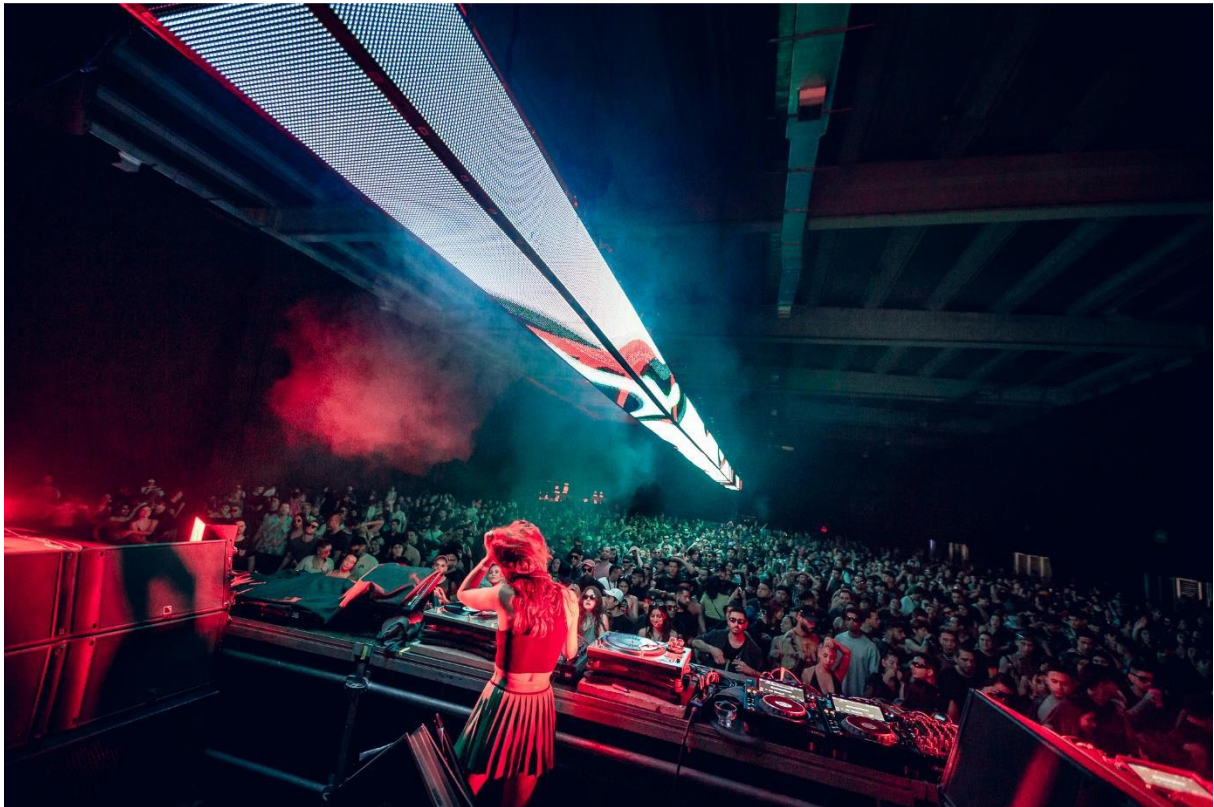
NDSM Loods

Zoals in de voorafgaande jaren hebben ook dit jaar de *IJ-Hallen* weer plaatsgevonden in de loods, iedere drie weken van januari t/m maart en oktober t/m december.

Pasen 2023 stond weer in het teken van het *DGTL festival*, de foto's spreken voor zich, het was druk, redelijk weer en zowel de werf als de loods stond vol met blije gezichten.

DGTL Pasen 2023 – Noordstrook

DGTL Pasen 2023 – Underskate

Eén van de evenementen in de loods was *“Wastebuild”*, bijzonder, want dit was het laatste uitgestelde evenement uit de corona periode. *“WasteBuild Zero is a 2-day event that unites the built environment to showcase the latest materials, techniques, solutions and innovators that are helping to deliver low carbon and circular construction schemes today. Our aim is to support the transition towards a circular and regenerative built environment and in the process to tackle the climate emergency.”*

In het eerste weekend van juni is de NDSM Loods de locatie geweest voor het eerste *BovenIJ festival*. Een groot event met vooral veel kramen, eten, curiosa en gezelligheid. Georganiseerd door (o.a.) Ali Mercirek, een echte BN-er, ofwel Bekende Noorderling.

BovenIJ festival – Docklands

Meteen erna was de *Baan Met Toekomst* dag van de Gemeente Amsterdam. Een zeer geslaagd event! De gemeente is voornemens dit elk jaar bij ons te organiseren. Baan met Toekomst is een initiatief van de Gemeente Amsterdam in samenwerking met werkgevers, opleiders en andere instanties gericht op werk. Baan met Toekomst richt zich op het vinden, opleiden en begeleiden naar werk van Amsterdammers die vanuit een andere branche, de overstap willen maken naar de bouw, de techniek, de infra, de haven en de groensector. Het biedt mensen met interesse in techniek een platform waar ze ideeën kunnen opdoen over werk gericht op het verduurzamen van de stad. Waar werkgevers en werkzoekenden elkaar kunnen ontmoeten en mogelijkheden voor een baan of omscholing bespreken. En waar werkzoekenden advies en begeleiding kunnen krijgen van onze loopbaancoaches bij hun overstap naar een andere baan.

Eind juni was het bedrijfsfeest van *Booking.com*.

Een enorme productie, want er kwamen wel 3.500 medewerkers van Booking.com naar dit bedrijfsfeest! Er was veel te doen, ook op de Docklands. Diverse activiteiten en bezigheden, waaronder een kamelen race. Een optreden van een ABBA coverband in de avond, veel food&drinks, kortom een geslaagde dag en een behoorlijk grote klant.

Voor de tweede keer in de NDSM Loods: Het *Crepe City Sneaker festival*.

De grootste sneakerbeurs uit de UK, vorig jaar voor het eerst en afgelopen juli weer aanwezig in de loods.

Vooraf veel verzamelaars die komen kopen en kijken en een hoop enthousiaste verkopers.

Crepe City Sneakers

De evenementen Baan Met Toekomst, *Booking.com* en ook *Crepe City Sneakers* zijn volledig gebouwd en geproduceerd door NDSM Producties.

Zoals al jarenlang een 'traditie'; *het Over t IJ festival* in de zomer, van 14 t/m 23 juli, in de loods en met het festivalhart buiten op de werf.

Met, onder andere, in het NDSM Theater de voorstelling Rotor.

Een ladder zonder eind. Een machine van herhaling. Twee lichamen in de tijdloze strijd en zoektocht naar vrijheid.

“Het performance collectief ROTOR zoekt de grenzen van het lichaam op en wonnen vorig jaar de BNG Bank Theaterprijs. Hun nieuwe voorstelling is geïnspireerd op een lezing van de bekende Franse schrijver, filosoof en journalist Albert Camus over het mythologische verhaal van Sisyphus: een man die veroordeeld was om tot in de eeuwigheid een rotsblok een berg op te duwen. Camus trekt een parallel tussen de mythe en het leven: de schoonheid van de absurditeit van ons bestaan en de noodzaak daarin betekenis te vinden. Hoe vinden we onze vrijheid in de herhaling van het alledaagse? Hoe houden we ons staande wanneer de toekomst steeds onzekerder wordt? Twee performers trekken het publiek in een steeds herhalende strijd en zoektocht naar vrijheid. Het belooft een viering te worden van de onverslaanbare geest van de mens.”

Foto: Rotor in het NDSM Theater

Ook terug in de loods was de *Amsterdam Tattoo Convention*, van 15 t/m 17 September.

Tattoo Convention

Van 21 t/m 24 september was er weer een editie van *het Ambacht In Beeld festival*.

Het was de tweede editie en deze keer met ook een aantal dagen voor scholen, zowel om zich te presenteren als voor scholieren om kennis op te doen van wat er allemaal te doen is. We staan er wellicht te weinig bij stil, dat ook scholen en opleidingen verdwijnen omdat er te weinig aanmeldingen zijn, mede omdat scholieren vaak niet eens weten dat ze die keus kunnen maken. Op deze manier draagt Ambacht In Beeld ook een steentje bij aan het laten voortbestaan daarvan.

Ook was er weer heel veel te doen op de festival dagen! Een leuke en ook mooie selectie van een aantal ambachten die je kon uitproberen:

- Glasblazen
- Violen maken
- Diamanten slijpen
- Surinaamse angisa vouwen en binden
- Glas In Lood
- Houtdraaien
- en nog veel meer.....

Ambacht in Beeld

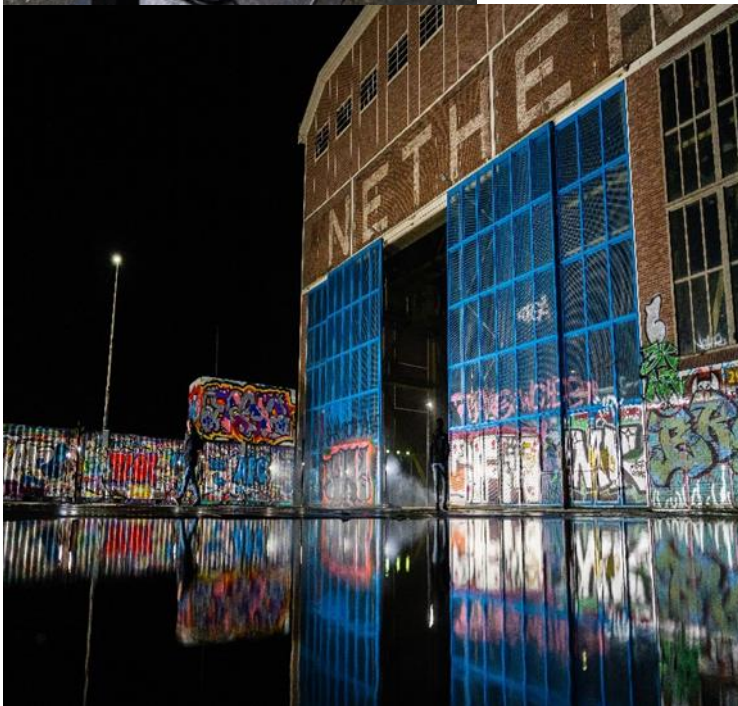
En voor de tweede keer in 2023; *DGTL*, nu tijdens ADE.

Het blijft iets magisch, met welk event ook, om de loods zo te zien transformeren. Mooie stages en prachtige lichtshows. ADE is, wat ons betreft, soepel verlopen, al zat het weer niet mee.

DGTL/ADE

Op zaterdag 4 november was de NDSM Loods ook decor voor de *Musem8!* Met een groots lichtkunstwerk van Boris Acket vergezeld met soundwalk van Offtrack, vanaf de Docklands de loods in via de grote deuren van de Noordstrook.

Museumn8

NDSM Theater

Het begin van het jaar was het NDSM Theater is het decor voor de *Gevangenismonologen*. Deze voorstelling was maar liefst 24 keer te zien.

De theatervoorstelling is gebaseerd op verhalen van (ex-)gedetineerden. Over familie, verlies, uitgesloten worden en 'verkeerde keuzes' maken. Over jezelf oprapen en terugkomen na een crisis en over wantrouwen in de bajes. Actueel, ontroerend en confronterend. Net als in *Gevangenis Monologen 1 & 2* stond het verhaal van een ex-gedetineerde centraal, maar in deze editie ging men nog sterker het gesprek aan met de samenleving en ons gevangenisstelsel. Waarom belanden zoveel (ex-)gedetineerden weer

terug in de gevangenis? Hoe gaan we met elkaar om? Wat voor effect hebben vooroordelen en discriminatie op de ziel van een mens? Hoe wordt zelfhaat doorgegeven? En: hoe zou het anders kunnen? *Gevangenis Monologen 3* pretendeerde geen antwoorden te geven maar een intiem, persoonlijk verhaal te vertellen en invoelbaar te maken.

Acteurs: Mike Libanon, Susan Malaika Bailey en Patrick Ribeiro in het NDSM Theater

Op 20 april heeft de *Vinse School* het schoolfeest voor de bovenbouw in het theater en café gegeven. De leerlingen hebben grotendeels zelf voor het programma gezorgd. Met onder andere een eigen band, maar ook hebben zij zelf alles ingericht en geproduceerd.

Ook heeft *Flock Theater* nog een voorstelling gedaan en een studentenmiddag georganiseerd.

“Flock & Friends | Just Play – Match d’impro The most famous and successful French improvised show is coming to Amsterdam! In a ruthless competition, two teams are facing each other to offer the best of what they have on stage. Under the sharp eye of the referee, the audience will have the power to vote at the end of each scene for one or the other player, and ultimately to determine which team will be crowned champion of the night!”

Eind augustus was het alweer tijd voor het jaarlijks terugkerende *Circusbende festival*, met in het theater de voorstelling Humo Y Pulvo “Poëtisch en grappig, beestachtig en vervreemdend. *I Dreamed that I had Hairy Teeth* is een creatie in wording, ook wel ‘work in progress’ genoemd. De artiesten Morgane en Martina zijn bevlogen acrodansers, een kunstvorm die acrobatiek en dans versmelt. Ze onderzoeken vele facetten van identiteit als mens, en in het specifiek die van de vrouw. In een dromerige sfeer beweegt het duo rakelings langs onderhuidse angsten en emoties. Al dansend en zingend nemen ze de toeschouwers mee in een verwarrende maar poëtische wereld.”

Tijdens het *Circusbende festival* zijn er op de vrijdag en zaterdag ook 'afterparty's' die we deze keer in het theater en café georganiseerd hebben. Erg leuk, veel mensen binnen en een live band.

Op 1 november is het de Dia de los Muertos, De Nacht Van De Doden. In deze allereerste editie van *TRANSLUCID PODIUM*, de Dodennacht Editie, eerden we de doden gelijk met de Mexicanen op hun "Nacht van de Doden" festiviteit op 1 November. Met Jeroen Spitzberger als host van deze avond en tal van optredens, waaronder; theater, barok muziek, breakdance door wereld kampioen Funky Maya, culinaire proefjes, mezcal, jazz door jazz muzikant Miguel Boelens en.....er waren zeker 3 geesten uitgenodigd. Memorabel, leuk en qua programma zeker iets dat heel goed past in het NDSM Theater.

Translucid podium

Verder in de maand november een hoop workshops, verjaardagen, presentaties en vergaderingen in het NDSM Cafe en het NDSM Theater. Ook een aantal terugkerende partijen. Fijn dat deze ons weten te vinden! Voor het eerst een boek presentatie en dan ook niet de minste, namelijk van schrijver *Jeroen Kleijne*. Het boek: *Agaath gaat viraal*. Geschreven met *Margôt Ros* en beide als hoofd-gast aanwezig.

In de maand december heeft er van alles plaatsgevonden, zowel in het theater als in het NDSM Cafe, van privé verjaardagen t/m een bijzonder oud – en nieuw feest.

Ook in december was er *Paint & Sip*, een leuk concept waarbij je verft en tegelijk geniet van een hapje en een drankje. Dee Jays en ook veel (kleine) ondernemers die in het zonnetje worden gezet.

“Terwijl de glazen klinken en de muziek de sfeer compleet maakt, ga jij aan de slag als 'artist for a day', waarbij je een prachtig kunstwerk creëert om mee te nemen.”

Foto: Van Instagram Paint & Sip

Op 14 december het bedrijfsfeest van *Paramount*. Logistiek en ook qua geluid een uitdaging. Met dank aan NDSM Producties die ervoor hebben gezorgd dat het een aangekleed, technisch goed en ook professioneel bedrijfsfeest is geworden.

Het ROC “*Pact Amsterdam*” was er op 20 december; 36 studenten die de hele dag hun dans ‘battles’ aan het oefenen waren en deze in de avond voor publiek uitvoerden.

Met Oud – en Nieuw een bijzonder evenement, bijzonder omdat het NDSM Cafe en Theater het decor waren voor een feest van *400 doven en slechthorenden*. Amsterdam, 2023. Bijzonder omdat dat technisch anders werkte en de bas en allerlei zaken anders afgesteld moesten worden. Ook voor de medewerkers bijzonder, er waren wel tolken aanwezig, maar bestellingen opnemen en vragen stellen werkte toch even anders. Wel

ontzettend leuk en leerzaam...en afgezien daarvan: Er is heel goed gefeest en het nieuwe jaar wel degelijk enthousiast ingeluid!

Rob Post, Elvira Elkerbout, Michelle Vogels, Jolanda Lanslots (Fuse), Sarah Payton (Art City) & Mariska Middendorff